

Zitting 2004-2005

26 januari 2005

BEKNOPT VERSLAG

MORGENVERGADERING

INHOUDSOPGAVE

Voorstellen van resolutie

- Voorstellen en algemene aanbevelingen uit het Jaarverslag 2003 van de Vlaamse Ombudsdienst
  - Bespreking 3

- Project ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium en beslissing dienaangaande van de Vlaamse Regering
  - Bespreking 3
(Sprekers: de heer Frans Wymeersch en mevrouw Annick De Ridder, verslaggever, de heren Marc van den Abeelen, Ludwig Caluwé, Jos De Meyer, Bart Martens, Gilbert Bossuyt, Rudi Daems, Jan Peumans en Jos Stassen, minister Kris Peeters en minister-president Yves Leterme)

Verzoekschrift

- Invoering van het nultarief inzake het kijk- en luistergeld
- Verslag

11**Regeling van de werkzaamheden****11****Berichten van verhindering****11**

MORGENVERGADERING VAN WOENSDAG 26 JANUARI 2005

Voorzitterschap van de heer Norbert De Batselier, voorzitter

– De vergadering wordt geopend om 10.38 uur.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE

Voorstellen en algemene aanbevelingen uit het Jaarverslag 2003 van de Vlaamse Ombudsdienst

Bespreking

De voorzitter: Aan de orde is het voorstel van resolutie van de heer De Batselier, de dames Schauvliege en Vanderpoorten en de heren Peumans en Stassen betreffende de voorstellen en de algemene aanbevelingen uit het Jaarverslag 2003 van de Vlaamse Ombudsdienst.

De bespreking is geopend.

De heer Maes, verslaggever, is verontschuldigd wegens ziekte en verwijst naar het schriftelijke verslag.

De bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

Project ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium en beslissing dienaangaande van de Vlaamse Regering

Bespreking

De voorzitter: Aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Wymeersch en Penris en mevrouw Van den Eynde betreffende het project ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium en de beslissing dienaangaande van de Vlaamse Regering.

Dit voorstel van resolutie werd door de commissie verworpen.

Bij brief van 20 januari 2005 heeft de heer Wymeersch verzocht het op de agenda van de plenaire vergadering te plaatsen.

Conform artikel 69, punt 5 van het reglement van het Vlaams Parlement moeten wij ons bij zitten en opstaan uitspreken over het aanvatten van de bespreking.

De heer Frans Wymeersch: Ik stel voor om dit voorstel in samenhang met het voorstel van de meerderheid te bespreken. Ons voorstel heeft immers het debat op gang gebracht. Ik denk trouwens dat de leden van de meerderheid daar geen principiële bezwaren tegen hebben.

Mevrouw Annick De Ridder, verslaggever: Er zijn geen bezwaren om beide voorstellen hier, zoals in de commissie, in samenhang te behandelen.

De voorzitter: Is het parlement het daarmee eens? (*Instemming*)

Aan de orde is nu dan ook het voorstel van resolutie van de heren Ludwig Caluwé en Marc van den Abeelen, mevrouw Caroline Gennez, en de heren Jan Peumans, Jos De Meyer en Bart Martens betreffende het project ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium en de beslissing dienaangaande van de Vlaamse Regering.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Annick De Ridder, verslaggever: Na een voorstel van resolutie van het Vlaams Belang werden hoorzittingen en besprekingen aan het onderwerp gewijd. De meerderheid diende een eigen voorstel in. Voor de inhoud verwijs ik naar het schriftelijke verslag.

De heer Frans Wymeersch: Ik hoop dat de minister-president in zijn antwoord de uitkomst van de besprekingen met de Nederlandse premier Balkenende zal duiden, hoewel een toelichting aan het begin van de besprekingen niet zou misstaan.

Op 29 september, terwijl de inspraakprocedure nog volop bezig was, heeft het Vlaams Belang een interpellatieverzoek ingediend over de invloed van de uitdieping van de Schelde op de landbouw. Om tal van redenen is dat geweigerd, waarop het Vlaams Belang op 7 oktober een voorstel van resolutie heeft ingediend.

Na hoorzittingen over het onderwerp stelden ook de meerderheidsfracties een eigen voorstel van resolutie op. Daarover bestond blijkbaar toch nog onduidelijkheid binnen de meerderheid want het duurde tot januari eer het gedrukte stuk klaar was.

De langetermijnvisie voor het Schelde-estuarium van ProSes rust op drie pijlers: natuurlijkheid, veiligheid en toegankelijkheid. Zowel uit de opdracht als uit het resultaat blijkt dat ProSes de opdracht kreeg toen Groen! meeregerde.

Noch bij de inspraakprocedure noch bij de parlementaire behandeling bleken veel meningsverschillen over de toegankelijkheid. Het Vlaams Belang is voorstander van een minimale uitdieping tot 13,1 meter.

Over de natuurlijkheid zijn de meningen verdeeld. Uit de inspraakmomenten op het terrein bleek dat het project geen maatschappelijk draagvlak heeft. De landbouwers protesteren omdat zij hun gronden moeten afstaan ten voordele van de natuur, en de lokale natuurverenigingen zijn ontevreden omdat heel wat verricht werk zonder meer overboord gegooid wordt.

Over de veiligheid blijven verschillende visies bestaan, ook op het terrein. Het al dan niet bouwen van een stormvloedkering leidde voortdurend tot dissonanten: de bouw zou het ultieme middel zijn om Vlaanderen tegen overstromingen vanuit de zee te beschermen, maar zou de natuur zeker niet ten goede komen.

Tijdens de eerste hoorzitting in Oost-Vlaanderen, die plaats vond in Beveren, was al duidelijk dat er sprake was van doorgestoken kaart, en werden al vraagtekens geplaatst bij het uitgangspunt en de manier van onderhandelen.

De adjunct-directeur van ProSes wees erop dat de zaak onvoldoende bestudeerd was, en pleitte toen al voor een stormstuw als ultieme bescherming. Bovendien zou een stormstuw de overstromingsgebieden bijna volledig overbodig maken. Maar deze visie strookt helemaal niet met wat nu op papier staat.

We zijn het erover eens dat de uitdieping van de Schelde een noodzaak is, en dat de veiligheid daarbij cruciaal is. Maar de haven, haar bestuur en haar ontwikkeling worden gegijzeld om de landbouw te wurgen.

Tijdens de hoorzittingen toonden eminente professoren aan dat het plan geen significant effect zou hebben op de ecologische processen, en dat het geen negatieve invloed zou hebben op de uitvoering van de vogel- en habitatrichtlijnen. Kortom: het plan zou geen weerslag hebben op de instandhouding van de natuur. Maar instandhouding blijkt niet voldoende: men wil compensaties, men wil terug naar de toestand van 100 jaar geleden.

De heer De Meyer had gelijk toen hij in de commissie stelde dat dit de omgekeerde wereld is: vroeger deed men alles om land te winnen op de zee, nu geven wij dat land terug. De landbouwsector wordt daar enorm door getroffen. Het is significant dat die sector niet vanaf het begin betrokken werd bij het overleg.

De heer Devisch, toch een autoriteit op landbouwgebied, vindt het verkeerd dat in het hele proces de natuur voortdurend primeerde, waarbij steeds de vraag werd gesteld hoe zij maximale kansen kon krijgen zonder de

veiligheid in het gedrang te brengen. Hij wees erop dat de referentie bij de instandhoudingsdoelstellingen volgens de Europese richtlijn de actuele toestand is, en niet die van 100 jaar geleden. Mocht iemand eraan twijfelen: de heer Devisch behoort niet tot mijn politieke familie, maar wel tot die van onze minister-president.

Minister-president Yves Leterme: Meer nog: gezien mijn functie van minister van Landbouw valt de heer Devisch zelfs onder mijn bevoegdheid.

De heer Frans Wymeersch: Hij valt zelfs onder de oekazes van de minister, of op zijn minst onder die van een aantal parlementsleden die het debat in een bepaalde richting willen sturen.

Op 17 december gaf de ministerraad zijn goedkeuring aan de voorgenomen besluiten van de ontwikkelingsschets en besliste hij de betrokken ministers flankerende maatregelen te laten ontwikkelen inzake landbouw en plattelandsrecreatie.

Uit de discussie is gebleken dat een van de voorwaarden om mee in dit plan in te stappen is dat er een flankerend beleid voor de landbouw instaat. De Vlaamse Regering heeft evenwel de besluiten die ProSes heeft geformuleerd, goedgekeurd. Daarin staat al dat een aantal landbouwgebieden voor natuur worden voorbestemd en zullen worden ontpolderd. Waar zijn we mee bezig? Bij de schriftelijke bevraging bleek dat de landbouworganisaties plots akkoord gaan met het voorstel van resolutie van de meerderheid over de flankerende maatregelen. We hebben van verschillende landbouworganisaties vernomen dat ze onder druk zijn gezet om te stoppen met hun protest en mee te stappen in het scenario van het meerderheidsvoorstel. Waarom? Een reden is alvast dat de verdeeldheid binnen de meerderheid niet aan de oppervlakte mag komen. Ik vrees dat er van de begeleidende maatregelen niet veel in huis zal komen.

Men heeft beslist dat er tegen 1 juli een aantal ontpolderingsgebieden zullen worden vastgelegd en dat er voor 2050 geen stormvloedkering komt. Ruimte voor de rivier is niet onze denkwijze en zeker niet die van de landbouwsector. Voor het Vlaams Belang staat het buiten kijf dat de uitdieping van de Schelde moet gebeuren. In eerste instantie primeert evenwel de veiligheid. De discussie over de kostprijs doet niet terzake. Veiligheid kan niet worden afgewogen aan de kostprijs. Een stormstuw is een ultiem middel om de veiligheid te bewaren, maar men stelt dat het voorgestelde systeem een sneller terugverdieneffect heeft dan de stormstuw. Veiligheid is primordiaal en het terugverdieneffect speelt geen rol. In de debatten is gesteld dat de stormstuw geen win-winsituatie brengt voor de veiligheid en de natuurlijkheid. Natuurlijk niet: als men geen stormstuw bouwt, zijn er minder overstromingsgebieden nodig en die zijn nodig voor de natuurlijkheid. Veiligheid is een primair recht en daarover wordt niet onderhandeld.

Het voorstel van resolutie van de meerderheid bevat voor elk wat wils. Impliciet staat in het voorstel dat men akkoord gaat met de inname van vruchtbare landbouwgrond. Sommige parlementsleden en ook de landbouworganisaties hebben zich daar altijd tegen verzet.

De heer Marc van den Abeelen: Wat heeft de VLD gekregen?

De heer Frans Wymeersch: De VLD als grote voorvechter van de havenbelangen is zeer tevreden dat de economische ontwikkeling van de Antwerpse haven is verzekerd. Sp-a-spirit is uiteraard blij dat de natuurlijkheid aan haar trekken komt. Men heeft elkaar duidelijk gevonden, maar of men elkaar zal vinden in de uitwerking van het traject, is een andere zaak.

De heer Marc van den Abeelen: We kunnen ons zeer goed terugvinden in het voorstel van resolutie. Men kan geen omelet bakken zonder eieren te breken. U zegt iets anders in het parlement dan wat de heer Penris in Antwerpen zegt.

De heer Frans Wymeersch: Waarover verschillen de heer Penris en ik van mening?

De heer Marc van den Abeelen: De heer Penris zit in raad van bestuur van n.v. Havenbedrijf en stemt mee over de beslissingen die daar worden genomen.

De heer Frans Wymeersch: Wat zegt hij anders dan ik?

De heer Ludwig Caluwé: Men kan niet ontkennen dat de heer Penris diplomatisch afwezig is.

De heer Frans Wymeersch: U blijft het antwoord schuldig. Baron Delwaide, mevrouw Detiège en iedereen die het goed meent met de Antwerpse bevolking, zijn voorstander van de stormstuw.

Wij loofden de minister reeds voor zijn trendbreuk. Nu is het aan de parlementaire meerderheid om haar groene schaduw af te werpen.

De heer Jos De Meyer: Vlaams Belang heeft een kort en selectief geheugen. Het pleidooi voor een samenhangende visie op veiligheid en natuurlijkheid kreeg reeds gestalte in de resolutie van mei 2001. Die werd vrijwel unaniem aangenomen door het Vlaams Parlement, ook door het toenmalige Vlaams Blok. Ik was overigens de enige die zijn goedkeuring niet gaf. (*Applaus bij CD&V*)

De heer Bart Martens: Havenschepen Delwaide betuigde tijdens de hoorzitting zijn instemming met de ontwikkelingsschets. Hij pleitte voor een evenwichtige en samenhangende benadering van de drie pijlers. Het beeld dat de heer Wymeersch schetst van de verdieping is trouwens verkeerd. Het is onjuist dat de verdieping onvoorwaardelijk zonder significante effecten blijft. Dat is alleen het geval bij mitigerende maatregelen, met inbegrip van een robuust pakket natuurontwikkeling en een stortstrategie. Dat er geen natuurgevolgen zouden zijn, wordt ook tegengesproken door de milieueffectrapportering en de ontwikkelingsschets zelf. De heer Wymeersch maakt er een zootje van.

De heer Frans Wymeersch: Uw woorden maken duidelijk dat u vanuit de natuur de haven wil gijzelen en de landbouw fnuiken. Verschillende deskundigen verklaarden tijdens de hoorzittingen dat er geen effecten op de natuur waren. U spreekt van gelijkwaardigheid, maar voor ons staat veiligheid voorop. U wil dat mensen verhuizen voor vogels.

De heer Gilbert Bossuyt: De verschillende Vlaamse regeringen baseerden hun beleid inzake waterbeheersing op het advies van onze ingenieurs, die op dat vlak samen met de Nederlandse de beste ter wereld zijn. Wij luisterden aandachtig naar hen, want waterbeheersing is zeer ingewikkeld. Zij zegden dat voor verdere verdieping technisch absoluut noodzakelijk is dat een beleid wordt gevoerd ten aanzien van de gevolgen voor het binnenland. Daartoe behoren overstromingsgebieden, een dijkbeleid en een nuchtere benadering van de stormvloedkering.

Daar komt nog bij dat jarenlang niet alleen met de landbouw maar ook met Nederland werd onderhandeld. Dat leidde tot een akkoord waar Antwerpen goed uitkomt, waarin het overstromingsgevaar aangepakt wordt en de veiligheid primeert. Vlaams Belang heeft daarvoor geen alternatief.

De heer Frans Wymeersch: U neemt een loopje met de waarheid. Verschillende deskundigen zeiden tijdens de hoorzitting dat men de stormvloedkering niet mocht uitsluiten. Zowel de veiligheid als de verdieping zelf kunnen op zichzelf gerealiseerd worden. Alleen voor de natuurlijkheid is meer nodig. Wij pleiten voor een pragmatische aanpak die zich niet vastpint op het verleden. Wat hier voorligt, is waarschijnlijk wel voldoende voor de natuurlijkheid, maar niet voor de veiligheid. Voor ons primeert de mens op de vogel. (*Applaus bij het VB*)

De heer Ludwig Caluwé: De Vlaamse Regering vroeg in 1998 aan de Nederlandse om een tweede verdieping van de Schelde, terwijl de uitvoering van de eerste nog bezig was. Nederland wenste het verzoek te bekijken binnen een omvattende toekomstvisie. De gesprekken resulteerden in een langetermijnvisie over het Schelde-estuarium, die klaar was in 2001. Ze werd besproken in het Vlaams Parlement, dat daarover een resolutie aannam. Alleen de heer De Meyer onthield zich, profetisch, omdat hij vond dat er onvoldoende aandacht voor de landbouw was. Dat wordt voortaan anders.

Nu moeten Vlaanderen en Nederland de nodige beslissingen nemen om het uitvoering te geven aan het voorstel van resolutie. De minister-president heeft in de afgelopen weken al een aantal plooiën gladgestreken. De contacten tussen de Nederlandse en de federale regering verlopen echter minder vlot. Vorig jaar heeft vice-premier Vande Lanotte pas na mijn interpellatie in de Senaat tijd vrijgemaakt voor een gesprek met zijn

Nederlandse collega.

Indien alles wordt afgerond binnen het voorziene tijdspad, zal de tweede verdieping van start gaan in 2007. Dat is minder dan tien jaar na de eerste aanvraag, veel sneller dus dan bij de eerste verdieping.

Het Vlaams Parlement heeft aan deze problematiek verschillende hoorzittingen gewijd. Daarna heeft de meerderheid een voorstel van resolutie opgemaakt dat, wegens het gefilibuster van het Vlaams Belang, niet tijdig is besproken en daarom nu al gedeeltelijk is uitgevoerd door de Vlaamse Regering. Toch stipt ons voorstel van resolutie een aantal belangrijke aandachtspunten aan.

De heer Frans Wymeersch: Het Vlaams Belang heeft geprobeerd het debat over deze kwestie aan te trekken, eerst met een interpellatieverzoek, dan met een voorstel van resolutie. De meerderheid kon ons voorstel van resolutie volledig weg amenderen. Dan zou het besproken zijn geweest voor de regeringsbeslissing van 17 december. Door onenigheid in eigen rangen kon de meerderheid echter pas in december een voorstel van resolutie rondsturen.

De heer Ludwig Caluwé: Het zou onwaardig parlementair gedrag zijn een voorstel van resolutie van de oppositie volledig te amenderen en het dan als een eigen tekst in te dienen. Met deze tussenkomst geeft de heer Wymeersch zelf toe dat het voorstel van resolutie van zijn fractie hetzelfde voorwerp had en dat de vraag om hoorzittingen eigenlijk een verdragingsmanoeuvre was.

Na de hoorzittingen heeft de meerderheid een voorstel van resolutie geformuleerd dat de pijnpunten niet uit de weg gaat, wat van het voorstel van het Vlaams Blok niet kan worden gezegd. Over deze kwestie zijn de tegenstellingen binnen die fractie immers te groot.

Uit de studie van ProSes is gebleken dat de verdieping weinig of geen negatieve gevolgen heeft voor de veiligheid en de natuurlijkheid, mits een aantal mitigerende maatregelen worden genomen. De conclusies van een studie die onder gemeenschappelijke Vlaams-Nederlandse leiding werd uitgevoerd, kunnen niet worden genegeerd. De verdieping van de Schelde zal positieve economische gevolgen hebben voor Vlaanderen en voor Zuid-Nederland. Maatregelen inzake veiligheid en natuurlijkheid werden mee opgenomen in de besluitvorming.

De stormvloedkering wordt op dit ogenblik overbodig geacht door ProSes. Wij hebben er in ons voorstel van resolutie voor gepleit het onderzoek over de stormvloedkering niet uit te stellen. De nodige bewarende maatregelen moeten worden genomen om de bouw van een stormvloedkering in de toekomst niet onmogelijk te maken. Men moet wel bedenken dat een stormvloedkering niets doet tegen het wassende water. Ze is ook alleen bedoeld voor uitzonderlijk zware storm, die slechts enkele keren in een millennium voorkomt. Ze mag dus niet bij elk springtij worden opengezet.

De heer Frans Wymeersch: In het voorstel van resolutie van de meerderheid staat dat bij de selectie van projecten rekening moet worden gehouden met de landbouw en met win-winsituaties inzake veiligheid en natuurlijkheid. Ik veronderstel dat een stormvloedkering in aanmerking komt om een project te worden. Wat is dan de win-winsituatie voor de natuurlijkheid bij de bouw van een stormstuw?

De heer Ludwig Caluwé: We denken hier vooral aan een zuinig ruimtegebruik. Om ruimte te geven aan de rivier, wat een middel is om overstromingen te voorkomen, is er grond nodig. Indien we diezelfde grond ook gebruiken voor de natuurlijkheid, dan houden we een grotere oppervlakte over voor landbouwdoelstellingen.

Een stormstuw heeft geen positief effect op de natuurlijkheid. Het komt erop aan de negatieve te beperken. Bij de bouw van een stormstuw zullen we door Europa misschien verplicht worden tot nieuwe natuurcompensaties.

De heer Frans Wymeersch: In feite sluit de heer Caluwé de bouw van een stormvloedkering uit.

De heer Ludwig Caluwé: Neen. We zetten de studies voort en vragen sneller te handelen.

De Scheldeverdieping heeft geen negatieve gevolgen voor de natuur. We hebben ons echter akkoord verklaard met de Europese doelstelling om de natuur van het Schelde-estuarium in stand te houden. Als we niets doen, gaat de natuur er immers verloren. Ook al is er geen direct verband met de werken, toch kan elke actiegroep gerechtelijke stappen zetten tegen de Scheldeverdieping als we de natuur niet in stand houden.

Het voorstel van resolutie verwijst naar de grensoverschrijdende natuuroverschrijdende natuur-ingrepen. Voor alle andere natuur-ingrepen moeten de landbouweffecten bestudeerd en beperkt worden.

Daarnaast moet afgesproken worden met Europa welke ingrepen nodig zijn om aan de instandhoudingsdoelstellingen te voldoen. Mocht blijken dat we meer maatregelen nemen dan nodig, moeten we nagaan of deze ingrepen als compensatie kunnen dienen voor eventuele bijkomende ingrepen.

Het voorstel van resolutie bepaalt eveneens dat beheersmaatregelen volgende verdiepingen moeten voorkomen. Als beheersmaatregelen niet meer volstaan, moet dezelfde procedure gevolgd worden als nu. De effecten op de landbouw moeten van het begin af bestudeerd worden. (*Applaus*)

De heer Bart Martens: Dit voorstel van resolutie wou de minister voor Openbare Werken een mandaat geven om te onderhandelen met Nederland over een ontwikkelingsschets voor de Schelde. Ondertussen is er echter al een goedgekeurde ontwikkelingsschets. We zijn echter tevreden dat in de ontwikkelingsschets werd rekening gehouden met de aanbevelingen uit dit voorstel van resolutie. De drie pijlers toegankelijkheid, veiligheid en natuurlijkheid blijven overeind, en houden elkaar in evenwicht. Het verwondert mij dat het Vlaams Belang plots grote bezwaren maakt tegen de natuurlijkheid.

De ontwikkelingsschets is gebaseerd op het concept Ruimte voor de rivier. Voor ons primeert veiligheid. Een stormvloedkering stelt het volledige Zeescheldebekken de komende 15 jaar bloot aan een onaanvaardbaar hoog overstromingsrisico. Een stormvloedkering beschermt niet tegen overstroming van het bovenstroomse waswater.

Dijken verhogen in stedelijke gebieden, de rivier ruimte geven en overstromingsgebieden aanleggen in buitengebieden biedt wel bescherming. Overstromingsgebieden realiseren bovendien 80 procent van de veiligheidsbaten van een stormvloedkering tegen één derde van de kosten.

Een stormvloedkering is evenmin een taboe. De stijgende zeespiegel en de stijgende stormfrequentie kunnen ertoe leiden dat onze optie in 2050 niet langer beschermt. Door nu bewarende maatregelen te nemen blijven alle oplossingen, waaronder een stormvloedkering mogelijk.

Ruimte voor de rivier leidt tot een win-winsituatie met de natuurlijkheid. Het Schelde-estuarium zal verzanden als we niet ingrijpen. We moeten het water meer ruimte geven om de rivier bevaarbaar te houden en om de natuur in stand te houden. Als we dat niet doen, voldoen we ook niet aan onze Europese verplichtingen. De geplande ingrepen zullen de ecologische kracht van het estuarium herstellen zodat een volgende verdieping geen negatieve effecten zal veroorzaken.

Het is onverantwoord om de natuurlijkheid aan te vallen. Als we niet voldoen aan onze Europese verplichtingen, leggen we een juridische tijdbom onder de ontwikkelingsschets.

In het met redenen omkleed advies voor Nederland over de vorige verdieping stelt de Europese Commissie bijvoorbeeld vast dat de natuurcompenserende maatregelen niet volledig zijn uitgevoerd.

Geen werk maken van natuurlijkheid schaadt de havenbelangen en het Vlaamse economische belang. De natuurinrichting van de overstromingsgebieden levert 30.000 euro per hectare economische baten op omdat het zelfreinigend vermogen van de rivier toeneemt.

De heer Frans Wymeersch: De heer Martens twijfelt aan het nut van een stormvloedkering. Maar specialisten hebben meermaals gezegd dat een stormstuw de veiligheid het beste garandeert. De opwarming van de aarde doet het zeewaterpeil bovendien stijgen. We zullen de aanleg van een stormstuw sneller dan voorzien opnieuw moeten overwegen.

Natuurcompensatie is niet hetzelfde als de natuur in stand houden. De natuurlijke functie van de Hedwige- en de Prosperpolder wordt gewoon vervangen door een andere. Dat is geen instandhouding, maar vernietiging en verplaatsing. Met instandhouding gaan wij akkoord. Met compensaties niet.

De heer Bart Martens: Tijdens de hoorzittingen is gebleken dat de laatste honderd jaar dertig procent van de natuurwaarde in het estuarium verloren gegaan is.

De heer Meire heeft duidelijk gemaakt dat zonder bijkomende ruimte voor de rivier nooit kan voldaan worden aan de instandhoudingdoelstelling van de Europese Habitatrichtlijn. Ruimte voor de rivier komt tegemoet aan de veiligheidsbepaalingen en zorgt voor additionele economische baten omdat de rest van de Vlaamse economie minder verregerende zuiveringsinspanningen moet leveren.

Pleiten voor het schrappen van een aantal overstromingsgebieden plaatst de belangen van een aantal Wase polderboeren, die zeker compensatie moeten krijgen, boven het algemene Vlaamse belang.

De heer Frans Wymeersch: Voorheen nam de heer Martens het wel op voor de Wase polderboeren. Zij staan trouwens niet alleen, ook vertegenwoordigers van Polders en Wateringen klaagden andere projecten aan.

De heer Bart Martens: Er zijn ook andere natuurontwikkelingsprojecten, in Vlaanderen en in Nederland. In het Ruimtelijke Structuurplan Vlaanderen en het Vlaams regeerakkoord is afgesproken dat er tegen 2007 38.000 hectare natuurgebieden moet bijkomen. Die doelstelling kan nooit gehaald worden als deze natuurlijke overstromingsgebieden er al niet komen. Hier zijn de baten, zowel voor de economie en de veiligheid, immers aanzienlijk. Daarenboven bieden ze de garantie dat de ontwikkelingsschets juridisch onaanvechtbaar wordt.

De heer Frans Wymeersch: Hetzelfde geldt voor de agrarische structuur.

De heer Bart Martens: Tegelijkertijd zal de agrarische structuur afgebakend worden. Als deze natuurgebieden niet gerealiseerd worden, waar in Vlaanderen kan het dan nog wel? (*Applaus bij CD&V, sp-a-spirit en N-VA*)

De heer Rudi Daems: ProSes heeft een gedegen en goed voorbereid werkstuk afgeleverd. Het is een voorbeeld van een multidisciplinaire benadering van grote infrastructuurwerken. De basis ligt bij de resolutie van het Vlaams Parlement die in 2001, ook door de collega's van het Vlaams Belang, goedgekeurd is. We zijn het eens met de drie pijlers van de ontwikkelingsschets, die gelijktijdig moeten gerealiseerd worden. Ik ben blij dat ook de heer Caluwé nu duidelijk heeft gezegd dat de Scheldeverdieping mogelijk is mits er flankerend beleid is.

Meer ruimte voor water is ook nodig voor het ontwerp van aangepast Sigmaplan, het plan tegen overstromingen. Als de afspraken gerespecteerd en de morfologie gemonitord worden, zal mijn fractie ook het nieuwe memorandum tussen België en Nederland goedkeuren.

We steunen de verdere verdieping van de Schelde tot 13,1 meter. Het flankerend beleid en de effecten ervan op morfologie zijn echter nog niet duidelijk, dus van een verdieping tot 15 meter kan nog geen sprake zijn. Een stormvloedkering maakt overstromingsgebieden niet overbodig en biedt enkel veiligheid in extreme situaties. Het ontwerp van Sigmaplan met de selectieve dijkverhogingen en meer ruimte voor de rivier biedt dezelfde bescherming als het Deltaplan van Nederland, maar met een lagere economische kostprijs.

Onze fractie heeft vier amendementen ingediend bij het meerderheidsvoorstel, met name de schrapping van de verdere verdieping tot 15 meter; meer garanties en duidelijkheid voor de gelijktijdige uitvoering van natuurbehoudoelstellingen en flankerend beleid; de schrapping van de stormvloedkering; de opname van het ontwerp van decreet over de grondenbank. Om die redenen zal mijn fractie zich onthouden bij de stemming. (*Applaus bij Groen!*)

De heer Jan Peumans: Het Vlaams Belang wil de boeren liever aan zijn kant dan een evenwaardige motie in te dienen.

Nu men het over de grote lijnen eens is, primeert de strategie om de Nederlanders over de streep te halen. In beide landen zijn heel verschillende plannings-procedures. Ook uit de nota van de juridische dienst blijkt dat de goedkeuringsprocedure in Nederland veel langer zal duren.

Nu moeten we ons bezig houden met de toegankelijkheid en ontsluiting van het binnenland, onder meer het vervoer van containers over de binnenwateren. Wat heeft de heer Balkenende gezegd tegen de minister-president? Hoe zien de kostenverdeling en de planning eruit?

De heer Jos De Meyer: Het voorstel van de meerderheid is minstens genuanceerder en evenwichtiger dan de resolutie van 4 mei 2001. Wat de toegankelijkheid betreft, is de teneur gelijk. Op het vlak van de veiligheid werd in 2001 geopteerd voor de aanleg van gecontroleerde overstromingsgebieden. Vandaag worden bewarende maatregelen voorgesteld zodat de bouw van een stormvloedkering en andere aanvullende maatregelen mogelijk blijven en onderzocht worden.

Inzake de natuurlijkheid schrijft de resolutie van 2001 voor het natuurcompensatieprogramma van de 48 voetverruiming verder uit te voeren, de achterstand weg te werken, en bij nieuwe maatregelen een passende natuurcompensatie te voorzien. De huidige resolutie schrijft voor in overleg te treden met de Europese Commissie om na te gaan in hoeverre de instandhoudingsdoelstellingen voldoen.

In de resolutie van 2001 wordt met geen woord over landbouw gerept. Vandaag is landbouw de vierde pijler in het hele plan, en vraagt de resolutie een flankerend beleid, actieve betrokkenheid, het wegwerken van onduidelijkheid en onzekerheid, een landbouweffectenrapport met daaraan gekoppeld de nodige flankerende maatregelen, een compensatiepremie bij grondverwerving en een systeem van vergoeding van voor overstroming ter beschikking gestelde gronden.

Samen met enkele collega's van mijn fractie heb ik heel bewust de resolutie van 2001 niet goedgekeurd. Ik wijs erop dat de voltallige toenmalige Vlaams Blok-fractie dat wel deed.

De heer Jos Stassen: Ik begrijp niet dat de heer De Meyer ons amendement in verband met de invoering van het decreet rond de grondenbank niet aanvaard heeft.

De heer Jos De Meyer: De heer Stassen kan onze kritieken nalezen. Mits daaraan voldaan wordt zijn wij bereid het debat daarover opnieuw te openen.

Het was geen principieel njet: wat toen voorlag voldeed niet aan wat volgens ons nodig was voor een grondenbank. Bij gelegenheid zullen wet het debat weer opnemen.

De heer Jos Stassen: Het omvatte een decretale verankering, zodat de boeren die land zouden verliezen op een goede manier zouden gecompenseerd worden. Ik begrijp dus niet dat de heer De Meyer de snelle indiening van het decreet op de grondenbank niet heeft aanvaard.

De heer Jos De Meyer: We zullen er verder dialoog over voeren.

De resolutie had op een paar punten sterker gekund, maar er werd binnen de meerderheid naar een consensus gezocht met zoveel mogelijk collega's. Vergeleken bij de resolutie van 2001 is die van vandaag veel evenwichtiger en genuanceerder. Als ze goedgekeurd wordt zal ik dit dossier verder opvolgen.

Ik herinner de mensen van het Vlaams Belang aan de tussenkoms van Jan Penris op 15 mei 2001. Daarin stelde hij dat zijn fractie, ondanks interne meningsverschillen inzake strategie, zou kiezen voor de eensgezindheid in het parlement, al was het maar om het signaal naar Nederland krachtiger te maken. Over landbouw en stormvloed werd toen niet gesproken.

De heer Frans Wymeersch: De heer De Meyer is kort van geheugen: hijzelf stelde herhaalde malen, bij het begin van de besprekingen van de hele problematiek, dat het project geen maatschappelijk draagvlak had, en dat hij er dus ook niet achter kon staan. Tevens zei hij dat er geen sprake kon zijn van voorafname van

landbouwgronden, en dat er hoe dan ook eerst een landbouweffectenrapport zou moeten worden opgesteld. Desondanks gaat hij nu akkoord met de besluiten van de regering en met het voorstel van resolutie. Op drie maanden tijd heeft de heer De Meyer dus een bocht van 90 graden genomen.

Dat wij in 2001 zouden gekozen hebben voor eensgezindheid strekt ons tot eer. De heer De Meyer doet dit nu ook, maar bijt daardoor in het zand: aan zijn vooropgestelde voorwaarden werd niet voldaan.

In de door ons goedgekeurde resolutie van 2001 stond dat de nodige compensaties zouden uitgevoerd worden als de noodzaak zich voordeed. Uit de hoorzittingen blijkt dat die noodzaak er niet is. Wij zullen het aspect overstromingsgebieden steunen indien nodig. Maar CD&V gaat er zonder meer vanuit dat die noodzaak er is; dat is een groot verschil in benadering.

Minister-president Yves Leterme: De inhoudelijke vragen zal minister Peeters beantwoorden.

De Vlaamse Regering schrijft zich in bij het beschikkend gedeelte van de resolutie. Wij zullen ze ter harte nemen en ze naar best vermogen uitvoeren.

Tijdens mijn bezoek aan minister-president Balkenende werd de besluitvorming inzake de ontwikkelingsschets 2010 in het kader van de langetermijnvisie voor het Schelde-estuarium uitvoerig besproken. Er werd vastgesteld dat het principeakkoord dat de ministers Peeters, Peys en Veerman van 30 november een belangrijke mijlpaal is. Er werd beslist een gemeenschappelijk redactieteam op te richten om een memorandum van overeenstemming uit te werken; dat dient de afspraken van 30 november te verankeren.

Wij hopen dat het memorandum voor eind februari zal kunnen ondertekend worden door de betrokken ministers. Tevens kondigde minister Balkenende aan dat zijn regering de ontwikkelingsschets zelf ook op zeer korte termijn zal goedkeuren. Er werd vastgesteld dat er vooruitgang geboekt werd in de onderhandeling over de kostenverdeling, maar dat enkele punten nog moeten worden besproken. De ambtelijke werkgroep zal op de kortst mogelijke termijn bijeenkomen zodat de betrokken ministers tot politieke besluitvorming kunnen overgaan. Weldra komt er een algemeen akkoord over de ontwikkelingsschets. Wij hebben de ambitie de vooropgestelde timing volledig te behouden.

Dit verslag gaat uiteraard enkel over de afspraken tussen mijzelf en minister-president Balkenende. Minister Peeters zal de stand van zaken toelichten met betrekking tot de concrete uitvoering van wat ik zopas voorlas.

De heer Jan Peumans: In de Nederlandse pers worden aan de zaak toch een aantal voorwaarden gekoppeld. Vandaag is er bijvoorbeeld een ontmoeting tussen de ministers Peys en Vande Lanotte over de HSL. Schat de minister de zaken niet te positief in?

Ik hoor nu dat het memorandum pas eind februari zal ondertekend worden. Ik heb de indruk dat alles toch weer op de lange baan wordt geschoven.

Minister-president Yves Leterme: Ik ben geen optimist, maar een hyperrealist. Het komt mij niet toe te twifelen aan de woorden van de heer Balkenende, of bijkomende garanties te vragen. Ik geloof wat hij zei, en ga ervan uit dat wat toegezegd is ook uitgevoerd wordt.

De vergadering van de ministers Vande Lanotte en Peys gaat inderdaad over de HSL. Maar er is geen koppeling tussen beide dossiers. Ik weet echter dat de HSL voor Nederland zeer belangrijk is; ik heb dan ook mijn zorg desbetreffend kenbaar gemaakt bij de federale minister van Overheidsbedrijven; ook hij vindt het belangrijk om het dossier op een goede manier af te ronden.

Minister Kris Peeters: Ik dank iedereen voor de vragen en suggesties, en sluit me aan bij wat de minister-president heeft gezegd over het voorstel van resolutie. Het dossier heeft een enorm grondige voorbereiding en maatschappelijk overleg gekend. Iedereen onderschrijft de noodzaak van de verdieping van de Westerschelde. Het gevolg daarvan mag evenwel niet zijn dat er veiligheidsproblemen ontstaan. Het is bijzonder belangrijk om daarover verder initiatieven te nemen. Het is een bijzonder goede werkwijze om het probleem van de uitdieping te zien in een langetermijnvisie. Het is evident dat er een evenwicht is tussen de

drie pijlers, namelijk veiligheid, natuurlijkheid en toegankelijkheid. De landbouw en het bedrijfsleven zijn belangrijke elementen in de ontwikkelingsschets. Men dient ervoor te zorgen dat die sectoren niet in de verdrukking raken. De regering zal daaraan de nodige aandacht besteden.

Wat betreft de discussie over de stormvloedkering herhaal ik dat studies bevestigen dat de voorgestelde oplossing op middellange termijn afdoende is en dat de bouw van een stormstuw niet nodig is. Het zou evenwel niet verstandig zijn om geen rekening te houden met een aantal nieuwe elementen en de studies daarover op te volgen.

Het is evident dat we een akkoord met Nederland moeten afsluiten. Er zijn daarvoor al heel wat inspanningen gebeurd. Zo is men gestart met het schrijven van het memorandum en ook inzake de kostenverdeling zijn we al ver gevorderd. We gaan ervan uit dat een akkoord mogelijk is. Ik heb op dit moment geen reden om daaraan te twijfelen. Als er een principiële akkoord is, moeten uiteraard een aantal zaken, zowel inzake de landbouw als inzake de afbakening van een aantal gebieden, worden geconcretiseerd. (*Applaus bij CD&V, VLD-Vivant, sp·a-spirit en N-VA*)

De heer Frans Wymeersch: Is het mogelijk om een gesplitste stemming te vragen over de verschillende onderdelen van het voorstel van resolutie?

De voorzitter: Dat kan zeker.

De bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VERZOEKSCRIFT

Invoering van het nultarief inzake het kijk- en luistergeld

Verslag

De voorzitter: Aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting over het verzoekschrift over het decreet van 29 maart 2002 houdende invoering van het nultarief inzake het kijk- en luistergeld.

De heer Herman De Reuse en de heer Ludo Sannen, verslaggevers, verwijzen naar het schriftelijke verslag.

Is het Parlement het eens met de conclusies van de commissie? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 14.15 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen. (*Instemming*)

– *De vergadering wordt gesloten om 12.38 uur.*

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Jacky Maes, Anissa Tamsamani, Greet Van Linter: gezondheidsredenen;

Flor Koninckx, Luc Van den Brande, Paul Wille: buitenslands;

Stefaan De Clerck, Jan Loones: ambtsverplichtingen.

